

Notdragning i Stockholms skärgård, 1915, olja på duk.
Foto: Anna Danielsson, Nationalmuseum.

Axel Sjöberg – Bland kobbar och skär

BOKEN GAVS UT av Sven-Harrys konstmuseum och Carlssons bokförlag i samband med vinterns utställning av skärgårdsmålaren Axel Sjöberg (1866–1950).

Boken är mer en konstkatalog än en bok. Eftersom jag såg alla målningarna i verkligheten under utställningen är det en liten besvikelse att se dem i tryckt form. Men friskheten, det lätta anslaget i akvarellerna — allt det där finns i

boken. Plus det som gör Axel Sjöberg extra spännande: hans förmåga att lyfta fram vardagslivet på öarna — han var ingen söndagsseglare som gästade Långviksskär bara när solen lös!

Axel Sjöberg arbetade mycket med olja på duk och många av dessa är med i boken. Störst intryck gör den finstämda, men ändå mustiga "Radiolyssnarna", där det gamla skärgårdsparet kurar runt kristallmotta-

garen. Målningen, som följdriktigt ägs av Sveriges Radio, är stort uppdraget i boken, och ger samma suck av njutning som när man står mitt framför tavlan i verkligheten.

Texterna är skrivna av utställningens curator, Olle Granath, tidigare chef för Moderna museet och Nationalmuseum. Trots att de är korta får man en bra bild av Axel Sjöberg: hur hans skärgårdsintresse startade, hans besök hos idolen August Strindberg, hans nära kontakt med skärgårdsborna, och hur öppen han var för det nya expressionistiska måleriet från Frankrike och Tyskland.

Axel Sjöberg är, som Antikrundans Claes Moser sa i ett av programmen, vår siste store skärgårdsmålare. Gillar man skärgården, vill ha lite njutning för ögat och själen skall man absolut ha denna bok i sitt skeppsbibliotek.

ISBN 978-91-7331-810-5.

Boken kostar 239 kr.

Per Göthlin

Fritidsskepparen

I SLUTET AV 60-talet startade örlogskapt Sten Ramberg Båtgårdsskolan i samarbete med Medborgarskolan. Bara under de första 30 åren utbildade han och hans stora stab av navigationslärare mer än 300 000 personer i navigation och sjömanskap. Eftersom han ansåg att det inte fanns någon modern och bra lärobok i ämnet skrev han själv boken Fritidsskepparen, vilken fungerar som kurslitteratur för både Förar- och Kustskepparintyget. Från 2008 är navigationslärare Bengt Utterström ansvarig för boken.

I år har den fjärde uppdaterade upplagan kommit ut, helt anpassad till de nya regler som Nämnden för båtutbildning tagit fram.

Boken är en av de mest utförliga i

ämnet navigation och sjömanskap, pedagogisk och rikligt illustrerad med teckningar och foton. Boken innehåller även ett stort antal övningsuppgifter med facit.

Fritidsskepparen har absolut en given plats ombord.

ISBN 978-91-1-307561-7.

Pris 302 kr.

Bengt Anderhagen

WATCH OUT!

Naturhamnar, öar, ankring
– från Arholma till Örskär

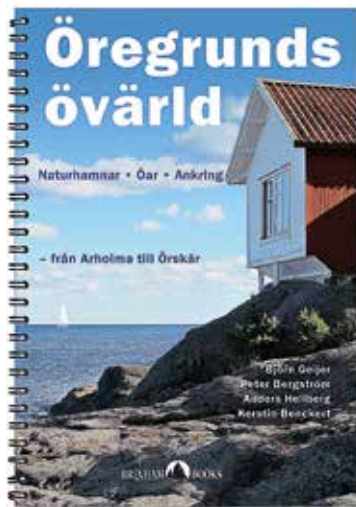
Öregrundss övärld

GUIDEBOKEN ÖREGRUNDS ÖVÄRLD

behandlar Roslagskusten norr om Stockholms skärgård. Lämnar man Arholma och passerar Simpnäsclubb norrut eller går upp i Vaddö kanal har du möjlighet att välja hamnar mitt i juli månad utan att trängas med andra båtar. Sträckan från Arholma till Örskär är en kust med främst naturhamnar och ofta med Ålands hav som granne. Guideboken ger goda hamntips med ordentliga sjökort som innehåller djupsiffror och ofta kompletterat med flygfoton. En annan klurig idé är en ruta som i procent visar "läfaktorn", det vill säga från vilket håll det kan dra respektive läa.

En annan ruta visar hur mobil-täckningen är för både 2G och 3G och ytterligare en ruta visar distansen till närmaste större ort. Det finns även en sammanfattning med plus och minus över den angivna hamnen.

Guiden erbjuder också läsning om de konstnärer som har levt och arbetat i denna del av roslagskusten. Guiden är ett mycket gott hjälpmedel för färder i denna del av skärgården

och underlättar för navigatören när det är dags att exempelvis hitta en bra natthamn.

Tidigare har förlaget Brixham Books gett ut motsvarande guideböcker om Åland och Gotska Sandön. Författare: Björn Geijer, Peter Bergström, Anders Hellberg, Kerstin Benckert. Pris 320–450 kr. ISBN 978 - 91 - 983041-2-1

Bengt Anderhagen

Svenska Fyrsällskapet jubileumsbok 2016

FINNS EN FYR i sikte, på en semesterresa till exempel, så nog vill alla dit och titta. Och antalet böcker och filmer där den svepande ljuskäglan har en viktig roll är legio. Filmaren Kristian Petri gick så långt att han gjorde en lång biograffilm som enbart handlade och fyrar från jordens alla hörn.

Och ett av jordens sju underverk är just en fyr (Pharos i Alexandria 250 f. Kr.). Och ett annat underverk, Kolossens på Rhodos, var också en gång en fyr. Kort sagt: fyrar fascinerar.

Boken då: lite magi finns där, men mest är det fakta och historia – och inget fel i det, när det är så bra presenterat. Mest fascinerande tyckte jag det välskrivna kapitlet om fyrarnas utseende är. Jag visste inte att dessa fyrarkitekter (från 1600-ta-

let och framåt) var landets ess, som till vardags ritade slott och kyrkor och ofta stod högt i gunst hos kungen. Med illustrativa bilder åskådliggörs hur fyrarna ända sedan starten har speglat tidens mode (rokoko, nationalromantik, funkis, osv).

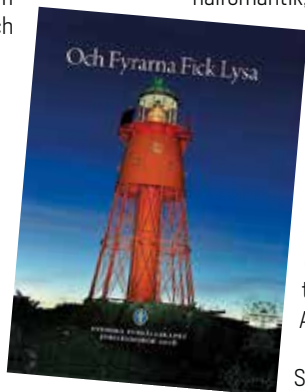
Nobelpristagaren Gustav Dalén får, som sig bör, stort utrymme. Varje rad är spännande och som kuriosas får vi veta att Kronprinsessans Victorias och Daniels hem på Haga har lite fyr- och Dalénkänsla: I köket tronar en äkta gammal AGA-spis.

Summa summarum: Svenska Fyrsällskapet Jubileumsbok 2016 är en välskriven bok utgiven av Balkong Förlag, alls icke enbart för oss nördar i Fyrsällskapet som vill att man skall sluta släcka fyrar och riva dem.

ISBN 978-9185581-77-1.

Priset ligger på 264 kr.

Per Göthlin

...too LATE!

